

MAKSU- JA TOLLIAMET

Käibedeklaratsiooni ja aruannete esitamine

Sisukord

Ühendusesisese käibe aruanne	3
<i>Üldpõhimõtted</i>	3
<i>Ühendusesisese käibe aruande esitamine</i>	5
Millal deklareeritakse	5
Kolmnurktehingu deklareerimine	7
Nõudmiseni varu deklareerimine e-MTAs	8
Aruannete VD ja VDP vormid	9

Ühendusesisese käibe aruanne

Õigusaktid

Käibemaksuseaduse (KMS) § 28

Rahandusministri 28.12.2009 määrus nr 69

Ühendusesisese käibe aruande vorm ja ühendusesisese käibe muutmise aruande vorm ning nende täitmise kord

Viimati uuendatud 08.01.2025

Üldpõhimõtted

Liikmesriikide maksukohustuslased esitavad peale käibedeklaratsiooni ühendusesisese käibe aruande (vorm VD).

Maksukohustuslane peab esitama ühendusesisese käibe aruande (VD), kui (KMS § 28 lg 1):

1. tal on maksustamisperioodi jooksul tekkinud kauba ühendusesisene käive, ta on maksustamisperioodi jooksul võõrandanud kaupa edasimüüjana kolmnurktehingus või ta on toimetanud Eestist teise liikmesriiki nõudmiseni varu, sealhulgas juhul, kui nõudmiseni varu soetaja muutub või nõudmiseni varu on toimetatud Eestisse tagasi;
2. ta on maksustamisperioodi jooksul osutanud teise liikmesriigi maksukohustuslasele või piiratud maksukohustuslasele KMS § 10 lõike 4 punktis 9 nimetatud teenust, mis kuulub maksustamisele, välja arvatud nullprotsendilise maksumääraga maksustamisele, teenuse saaja liikmesriigis.

Aruandel deklareeritakse üksnes need teenused, mis maksustatakse nn põhireegli (KMS § 10 lg 4 p 9) kohaselt ning mille puhul teises liikmesriigis asuv teenuse saaja arvestab ja tasub käibemaksu oma asukohariigis. Kui teenuse saaja asukohariigis käsitatakse teenust maksuvaba käibena või maksustatakse 0% maksumääraga, siis seda aruandel ei deklareerita.

Deklareerimisele ei kuulu sellised teenused, mis on nn asukohaga seotud ning teenuse osutamise koht ei ole seotud teenuse saajaga (nt kinnisasjaga seotud teenused). VD-I ei deklareerita ühendusevälise riigi isikule osutatud teenuseid, ühendusesisest soetamist, siseriiklikku käivet ega kauba importi/eksporti.

Välisriigi isikust importija esindajana deklareerib tolliagentuur ühendusevälise kauba vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduurile suunamisel (tolliprotseduur koodiga 42) KMS § 17 lg 21 tingimustel teise

isiku eest teostatud kauba ühendusesise käibe VD-I, mida KMD lahtris 3 ei deklareerita.

VD deklareerimisperiood on kalendrikuu

VD aruanne esitatakse kalendrikuule järgneva kuu 20. kuupäevaks (KMS § 28 lg 2). Kui ülalnimetatud kauba või teenuse käivet või kauba teise liikmeriiki toimetamist nõudmiseni varuna ei ole toimunud, siis aruannet ei esitata.

Deklareerimine täiseurodes

Aruandel märgitakse summad täiseurodes (KMS § 28 lg 6).

Aruandel kajastatakse tehingud ostjate kaupa, s.t tehingud ühe ostjaga summeeritakse kaupade, kolmnurktingutute ja teenuste osas eraldi ning märgitakse ühel real.

Maksukohustuslane, kes on võõrandanud teise liikmesriigi isikule uue transpordivahendi, mis toimetatakse teise liikmesriiki, peab lisama ühendusesisesesse käibe aruandele selle transpordivahendi müümisel väljastatud arve koopia (KMS § 28 lg 5).

Nõudmiseni varu deklareeritakse VD-I eraldi plokis (elektroonilisel esitamisel ühendusesisesesse käibe plokist eraldi). Nõudmiseni varu toimetamisel teise liikmesriiki deklareeritakse VD-I (kui nõudmiseni varu teise liikmesriiki toimetamine jääb VD-I õiges perioodis deklareerimata, siis VDP-I) riigi tunnus ja soetaja käibemaksukohustuslasena registreerimise number (st maksustatavat väärtust ei deklareerita).

Kreeditarvete kajastamine aruandel

Kui tühistatakse kauba/teenuse kohta esitatud arve või esitatakse kreditarve, kajastatakse sellest tulenevad muudatused (kredit)arve esitamise maksustamisperioodi kohta esitataval aruandel (KMS § 28 lg 3). Seega deklareeritakse arve tühistamisest või kreditarve esitamisest tingitud muudatused samal maksustamisperioodil nii käibedeklaratsioonil (KMD) kui ühendusesisesesse käibe aruandel (VD).

Ühendusesisesesse käibe muutmise aruanne (VDP)

Kui maksukohustuslane muudab eelnevate maksustamisperioodide kohta esitatud VD andmeid, on ta kohustatud vastava perioodi kohta esitama ühendusesisesesse käibe muutmise aruande VDP (KMS § 28 lg 3). Ühel muutmise aruandel võib parandada erinevate perioodide aruannetel deklareeritud andmeid.

VDP-I ei muudeta esialgselt deklareeritud perioodi tulenevalt arve tühistamisest või kreditarve esitamisest, kuna vastavad muudatused kajastatakse (kredit)arve väljastamise perioodi VD-I nn jooksvalt (vt eespool Kreeditarvete kajastamist).

VDP-I kajastatakse ka teise liikmesriiki toimetatud nõudmiseni varu soetaja asendamine teise maksukohustuslasega ja teise liikmesriiki toimetanud nõudmiseni varu maksukohustuslase poolt tagasi toimetamine Eestisse.

VDP-I märgitakse summad täiseurodes.

Ühendusesisese käibe aruande esitamine

Käibemaksuseaduse (edasi KMS) § 28 kohaselt peab maksukohustuslane esitama ühendusesisese käibe aruande (VD), kui:

1. tal on maksustamisperioodi jooksul tekkinud kauba ühendusesisene käive, ta on maksustamisperioodi jooksul võõrandanud kaupa edasimüüjana kolmnurktehingus või ta on toimetanud Eestist teise liikmesriiki nõudmiseni varu, sealhulgas juhul, kui nõudmiseni varu soetaja muutub või nõudmiseni varu on toimetatud Eestisse tagasi;
2. ta on maksustamisperioodi jooksul osutanud teise liikmesriigi maksukohustuslasele või piiratud maksukohustuslasele KMS § 10 lõike 4 punktis 9 nimetatud teenust, mis kuulub maksustamisele, välja arvatud nullprotsendilise maksumääraga maksustamisele, teenuse saaja liikmesriigis.

VD-l ei deklareerita ühendusevälise riigi isikule osutatud teenuseid, ühendusesisest soetamist, siseriiklikku käivet ega kauba importi/eksporti.

VD aruanne esitatakse kalendrikuule järgneva kuu 20. kuupäevaks. Kui ülalnimetatud kauba või teenuse käivet või kauba teise liikmeriiki toimetamist nõudmiseni varuna ei ole toimunud, siis aruannet ei esitata.

Ühendusesisese käibe aruande (vormid VD, VDP ja VDA) esitamine e-MTAs | 941.81 KB | pdf

Viimati uuendatud 08.01.2025

Millal deklareeritakse

Nii kauba ühendusesisese käibe kui ka kauba ühendusesisese soetamise puhul loetakse käive tekkinuks kauba lähetamisele või kättesaadavaks tegemisele järgneva kuu 15. kuupäeval või arve väljastamise kuupäeval, kui see on varasem eelnimetatud 15. kuupäevast (KMS § 11 lg 2).

Välisriigi isikule teenuse osutamisel või teenuse saamisel välisriigi isikult on käive tekkinud KMS § 11 lõikes 1 toodud üldreegli kohaselt päeval, mil esimesena tehti üks alljärgnevaist toiminguid:

- ✓ teenuse osutamine;
- ✓ teenuse eest osalise või täieliku makse laekumine, teenuse saamisel osaline või täielik maksmine.

Kui tühistatakse kauba/teenuse kohta esitatud arve või esitatakse kreditarve, kajastatakse sellest tulenevad muudatused (kredit)arve esitamise maksustamisperioodi kohta esitataval aruandel (KMS § 28 lg 3). Seega deklareeritakse arve tühistamisest või kreditarve esitamisest tingitud muudatused samal maksustamisperioodil nii käibedeklaratsioonil (KMD) kui ühendusesisese käibe aruandel (VD).

Kauba ühendusesisese käibe kohta on teave KMS §-s 7. Kauba ühendusesisese käibega on üldjuhul tegemist, kui kaup võõrandatakse teise liikmesriigi maksukohustuslasele või piiratud maksukohustuslasele koos selle toimetamisega Eestist teise liikmesriiki. Ühendusesiseseks käibeks loetakse ka nõudmiseni varuna Eestist teise liikmesriiki toimetatud kauba võõrandamist.

Peale kaupade müügi käsitatakse kauba ühendusesisese käibena ka kauba toimetamist teise liikmesriiki oma seal toimuva ettevõtluse tarbeks. Äriühing võib näiteks viia kaup oma Soomes maksukohustuslasena registreeritud äriühingule või filiaalile seal toimuva ettevõtluse tarbeks. Kaupade ühendusesisene toimetamine ühest liikmesriigist teise oma ettevõtluse tarbeks eeldab, et toimetamist käsitatakse teises liikmesriigis kui ühendusesisest kauba soetamist – seega tuleb Eesti äriühingul üldjuhul registreerida ennast maksukohustuslasena selles teises liikmesriigis.

Muudatusena ei loeta alates 01.01.2020 ühendusesiseseks käibeks nõudmiseni varu tingimustele vastava kauba teise liikmesriiki toimetamist. Samuti ei loeta nõudmiseni varu teise liikmesriiki toimetamist kauba ühendusesiseseks käibeks juhul, kui 12 kuu jooksul nõudmiseni varu teise liikmesriiki saabumisest arvates asendatakse nõudmiseni varu algselt kokkulepitud soetaja teise maksukohustuslasega samas liikmesriigis ning ka juhul, kui see kaup jääb teises liikmesriigis võõrandamata 12 kuu jooksul selle kauba teise liikmesriiki saabumisest arvates ja toimetatakse selle aja jooksul Eestisse tagasi.

Kauba ühendusesisene käive (sh nõudmiseni varuna Eestist teise liikmesriiki toimetatud kauba võõrandamisest tekkinud käive) deklareeritakse KMD lahtrites 3, 3.1 ja 3.1.1 ning VD veerus 3. Vastava kalendrikuu KMD lahter 3.1.1 „kauba ühendusesisene käive” võrdub üldjuhul VD veeru 3 „kaupade maksustatav väärtus” kogusummaga. Erinevus võib tekkida kauba müümisel maksukohustuslasena registreerimata isikutele käibemaksuseaduses toodud erijuhtudel (nt uute transpordivahendite müük).

Teenuste käibe tekkimise koht on sätestatud KMS §-s 10. Aruandel VD deklareeritakse sellised teenused, mis teise liikmesriigi maksukohustuslasele osutamisel maksustatakse nn põhireegli (KMS § 10 lg 4 p 9) kohaselt teenuse saaja poolt tema asukohariigis (KMS § 28 lg 1 p 2). Seega ei kuulu deklareerimisele sellised teenused, mis on nn asukohaga seotud ning teenuse osutamise koht ei ole seotud teenuse saajaga (nt kinnisasjaga seotud teenused).

Lisaks ei deklareerita VD aruandel neid teenuseid, mis kuuluvad saaja poolt maksustamisele 0% määraga, näiteks kauba ekspordi või impordiga seotud transporditeenus (0% määraga maksustatavate teenuste loetelu on toodud KMS § 15 lõikes 4).

VD aruandel deklareerimisele kuuluvad teenused kajastatakse KMD lahtrites 3 ja 3.1 ning VD veerus 5. Teenuste maksustatav väärtus VD veerus 5 võrdub üldjuhul KMD lahtrite 3.1–3.1.1 vahega.

Ülejäänud teenused, mis KMS-ist tulenevalt kuuluvad maksustamisele 0% määraga, deklareeritakse üksnes KMD lahtris 3, kus deklareeritakse kogu 0% määraga maksustatav käive kokku. Seega kõik nn asukohaga seotud teenused ning erisätete alusel 0% määraga maksustatavad teenused, nt kinnisasjaga seotud teenused, kauba eksportimisega seotud teenused, rahvusvahelistes vetes sõitvale laevale osutatavad teenused jms teenused kuuluvad deklareerimisele üksnes KMD real 3.

Nõudmiseni varuna käsitatavat kaupa KMD-I ei deklareerita. Nõudmiseni varuna teise liikmesriiki toimetatud kaup deklareeritakse VD-I, märkides aruandesse nõudmiseni varu soetaja riigi tunnuse (pabervormil veerg 1) ning käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri (pabervormil veerg 6).

Kui nõudmiseni varu teise liikmesriiki toimetamine jääb VD-I õiges perioodis deklareerimata, tuleb see deklareerida ühendusesisese käibe muutmise aruandel VDP, märkides parandatud andmete reale soetaja riigi tunnuse (pabervormil veerg 2), käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri (pabervormil veerg 7) ning toimingu tunnuse „1“ „Kauba toimetamine teise liikmesriiki“ (pabervormil veerg 8).

Nõudmiseni varu soetaja asendamine teise soetajaga samas liikmesriigis või nõudmiseni varu Eestisse tagasi toimetamine deklareeritakse VDP-I, märkides parandatud andmete reale:

1. soetaja asendamise korral uue soetaja ja nõudmiseni varu Eestisse tagasitoomise korral algselt kokkulepitud soetaja riigi tunnuse (pabervormil veerg 2) ning käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri (pabervormil veerg 7);
2. toimingu tunnuse vastavalt kas „2“ – „kauba tagasi toimetamine Eestisse“ või „3“ – „kauba soetaja asendamine teise maksukohustuslasega“ (pabervormil veerg 8);
3. kas toiming toimus täies mahus või mitte (see tähendab, kas kavatsetakse võõrandada uuele soetajale või toodi Eestisse tagasi kogu nõudmiseni varuna teise liikmesriiki toimetatud kaup või ainult osa sellest) „jah/ei“ vastusena (pabervormil veerg 9).

Esialgsete andmete reale märgitakse mõlemal juhul algselt kokkulepitud soetaja riigi tunnus (pabervormi veergu 2), käibemaksukohustuslasena registreerimise number (pabervormi veergu 7) ja toimingu tunnus (pabervormi veergu 8).

Viimati uuendatud 08.01.2025

Kolmnurktehingu deklareerimine

Erandina on KMS § 2 lõikes 8 toodud kolmnurktehingu mõiste. Kolmnurktehing on kauba võõrandamise tehing kolme liikmesriigi ettevõtja vahel, kes kõik on oma riigis registreeritud maksukohustuslasena. Kolmnurktehingu puhul on tegemist tehinguga, kus kaup müüakse ära kahe järjestikuse müügitehinguga ja kõik kolm osapoolt asuvad erinevates liikmesriikides. Müügitehingu kohaselt müüb esimese liikmesriigi maksukohustuslane A (võõrandaja kolmnurktehingus) kauba teise liikmesriigi maksukohustuslasele B (edasimüüja kolmnurktehingus) ja B-lt läheb kaup edasi kolmandasse liikmesriiki C (soetaja kolmnurktehingus), kusjuures kaup toimetatakse otse esimesest liikmesriigist (A) kolmandasse liikmesriiki (C).

Kui Eesti maksukohustuslane on võõrandaja kolmnurktehingus (A), deklareerib ta ühendusesisese käibe KMD lahtris 3, 3.1 ja 3.1.1 ning VD veerus 3. Kui Eesti maksukohustuslane on edasimüüja kolmnurktehingus (B), deklareerib ta kolmnurktehingu VD veerus 4. Edasimüük kolmnurktehingus ei ole kauba ühendusesisene käibe ja KMD-l tehingut ei deklareerita. Kui Eesti maksukohustuslane on soetaja kolmnurktehingus (C), deklareerib ta soetamise KMD lahtrites 1 või 2, 4 ja 7. Kui on soetatud kaupa, millelt on õigus sisendkäibemaks maha arvata, näidatakse arvutatud käibemaksu summa ka mahaarvatava sisendkäibemaksuna KMD lahtris 5.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Nõudmiseni varu deklareerimine e-MTAs

Nõudmiseni varu mõiste on toodud käibemaksuseaduse (KMS) § 2 lõikes 3¹. Nõudmiseni varu on kaup, mis toimetatakse teise liikmesriiki nii-öelda müügi ootele ja seejuures on täidetud kõik järgmised tingimused:

1. kaup toimetatakse maksukohustuslase poolt teise liikmesriiki, et võõrandada kaup seal 12 kuu jooksul saabumisest arvates selles teises liikmesriigis maksukohustuslasena registreeritud isikule vastavalt maksukohustuslaste vahel sõlmitud kokkuleppele;
2. isik, kellele kaup võõrandamiseks toimetatakse, on registreeritud maksukohustuslasena liikmesriigis, kuhu kaup toimetatakse, ning see isik ja temale selles liikmesriigis väljastatud maksukohustuslasena registreerimise number on kaupa toimetavale maksukohustuslasele teada;
3. maksukohustuslasel, kes kauba teise liikmesriiki toimetab, ei ole asukohta või püsivat tegevuskohta teises liikmesriigis, kuhu kaup toimetatakse;
4. maksukohustuslane peab teise liikmesriiki toimetatud kauba kohta arvestust vastavalt KMS § 36 lõike 5 alusel kehtestatud korrale;
5. maksukohustuslane esitab teise liikmesriiki toimetatud kauba soetaja andmed ühendusesisese

käibe aruandes VD.

Nõudmiseni varu deklareeritakse VD-I/VDP-I eraldi plokis (ühendusesisese käibe plokist eraldi).

Nõudmiseni varu toimetamisel teise liikmesriiki deklareeritakse VD-I (kui nõudmiseni varu teise liikmesriiki toimetamine jääb VD-I õiges perioodis deklareerimata, siis VDP-I) riigi tunnus ja soetaja käibemaksukohustuslasena registreerimise number (st maksustatavat väärtust ei deklareerita).

Kui nõudmiseni varuna teise liikmesriiki toimetatud kaup tuuakse sealt 12 kuu jooksul Eestisse tagasi ilma võõrandamata, tuleb täita VDP. VDP-I deklareerimisel tuleb:

1. leida „Otsi“ nupu abil „Kauba teise liikmesriiki toimetamise toiming“;
2. vajutada nupule „Lisa uus rida“ ja valida uus toimingu tunnus „Kauba tagasi toimetamine Eestisse“;
3. valida „Toimingu periood“ – millal toiming toimus;
4. valida „Kas toiming täies mahus“ „Jah/Ei“ vastusena (kas kaup toimetati Eestisse tagasi täies mahus või ainult osa sellest).

Kui toimub nõudmiseni varuna teise liikmesriiki toimetatud kauba esialgse soetaja asendamine uue soetajaga samas liikmesriigis 12 kuu jooksul (st nõudmiseni varu tingimused on endiselt täidetud), tuleb samuti täita VDP. VDP-I deklareerimisel tuleb:

1. leida „Otsi“ nupu abil „Kauba teise liikmesriiki toimetamise toiming“;
2. vajutada nupule „Lisa uus rida“ ja valida uus toimingu tunnus „Kauba soetaja asendamine teise maksukohustuslasega“;
3. valida „Toimingu periood“ (millal toiming toimus);
4. valida „Kas toiming täies mahus“ „Jah/Ei“ vastusena (kas uuele soetajale kavatsetakse võõrandada kogu nõudmiseni varuna teise liikmesriiki toimetatud kaup või ainult osa sellest);
5. valida „Eelmise soetaja käibemaksukohustuslasena registreerimise number“.

Kauba ühendusesisene soetamine ning teise liikmesriigi maksukohustuslaselt saadud teenused deklareeritakse ainult KMD-I, vormil VD neid ei deklareerita.

Lisainfo

Nõudmiseni varu deklareerimine ühendusesisese käibe aruandel (vormid VD, VDP ja VDA) e-MTAs | 910.45 KB | pdf

Viimati uuendatud 08.01.2025

Aruannete VD ja VDP vormid

Ühendusesisese käibe aruannete VD ja VDP vormid

VD ja VDP tehnilised spetsifikatsioonid, sh veateadete selgitused

Viimati uuendatud 08.01.2025